

Perustuslakivaliokunta

Tiistai 24.2.2026 klo 8.34—11.43

Läsnä

puheenjohtaja Heikki Vestman kok
jäsen Fatim Diarra vihr
jäsen Petri Honkonen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Hannu Hoskonen kesk (1, 2, 3, 5) (4, 6 osittain)
jäsen Atte Kaleva kok (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (5 osittain)
jäsen Teemu Keskisarja ps (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (4 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (4, 5 osittain)
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Mira Nieminen ps (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (4 osittain)
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (4, 5 osittain)
jäsen Onni Rostila ps (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (4 osittain)
jäsen Ville Skinnari sd (8, 9, 10, 11, 12, 13) (4, 7 osittain)
jäsen Henrik Vuornos kok (5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (4 osittain)
jäsen Johannes Yrttiaho vas (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (5 osittain)
varajäsen Markku Eestilä kok (4, 5 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Johannes Heikkinen
valiokuntaneuvos Lauri Koskentausta

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 5 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Todettiin, että valiokunnan jäsen Wille Rydman on nimitetty valtioneuvoston jäseneksi 20.2.2026. Siten hänen jäsenyytensä perustuslakivaliokunnassa on perustuslain 48 §:n 1 momentin mukaan päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle eurooppalaista sähköisten todisteiden esittämismääräystä ja säilyttämismääräystä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 175/2025 vp

Pöytäkirja PeVP 10/2026 vp

Asiantuntijalausunto HE 175/2025 vp PeV 24.02.2026 lainsäädäntöneuvos Joni Korpinen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 4
Asiantuntijalausunnon liite HE 175/2025 vp PeV 24.02.2026 lainsäädäntöneuvos Joni Korpinen, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto B 4
Asiantuntijalausunto HE 175/2025 vp PeV 24.02.2026 professori Sakari Melander Asiantuntijalausunto C 4
Asiantuntijalausunto HE 175/2025 vp PeV 24.02.2026 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto D 4
Asiantuntijalausunto HE 175/2025 vp PeV 24.02.2026 professori Ida Koivisto Asiantuntijalausunto E 4

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- lainsäädäntöneuvos Joni Korpinen, oikeusministeriö, liite
- suunnittelija Essi Kuitunen, oikeusministeriö
- erityisasiantuntija Virpi Laukkanen, oikeusministeriö
- professori Sakari Melander, liite
- professori Olli Mäenpää, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- professori Ida Koivisto, liite

Valiokunta päätti jatkaa asiantuntijakuulemista.

Päätettiin pyytää lisäselvitys oikeusministeriöltä.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkiseen keskusteluun osallistuvien henkilöiden suojelemisesta rajat ylittäviltä häirintäkanteilta

Hallituksen esitys HE 170/2025 vp

Asiantuntijalausunto HE 170/2025 vp PeV 24.02.2026 erityisasiantuntija Johannes Koskenniemi, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 5
Asiantuntijalausunto HE 170/2025 vp PeV 24.02.2026 esittelijäneuvos Jarmo Hirvonen, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia Asiantuntijalausunto B 5
Asiantuntijalausunto HE 170/2025 vp PeV 24.02.2026 professori (emerita) Tuula Linna Asiantuntijalausunto C 5
Asiantuntijalausunto HE 170/2025 vp PeV 24.02.2026 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto D 5

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- erityisasiantuntija Johannes Koskenniemi, oikeusministeriö, liite
- esittelijäneuvos Jarmo Hirvonen, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, liite
- professori (emerita) Tuula Linna, liite
- professori Olli Mäenpää, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Pöytäkirja PeVP 10/2026 vp

6. Valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2024

Kertomus K 5/2025 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 2/2026 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2024 A 6

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi erittäin suuren kapasiteetin verkkojen käyttöönoton helpottamisesta, sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 249 ja 303 §:n muuttamisesta ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 74/2025 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 6/2026 vp

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappale 7 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan käytännössä omaisuudella on tarkoitettu varallisuusarvoisia etuja, joihin kuuluu laajimpana omistusoikeus. Omistusoikeus taas käsittää periaatteessa kaikki ne oikeudet, jotka eivät jollain erityisellä perusteella kuulu jollekin muulle kuin omistajalle tai ole omistusoikeudesta erotetut. Mikäli omistusoikeuteen aikaisemmin kuuluvia oikeuksia vähennetään tai rajoitetaan, puututaan samalla omaisuuteen, vaikka omistusoikeuden kohteena oleva esine sinänsä säilyisikin koskemattomana haltijallaan (esim. PeVL 14/1982 vp, PeVL 18/1983 vp, PeVL 2/1986 vp ja PeVL 16/2025 vp, kappaleet 4—6). Arvioitavana oleva 2 §:n sääntely merkitsee perustuslakivaliokunnan mielestä omistusoikeuteen puuttumista. Omistajan oikeuksia voidaan rajoittaa lailla, joka täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaaditut yleiset edellytykset (PeVL 32/2010 vp). Perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella on säädetty jos-sain määrin esityksessä ehdotetun kaltaisia omaisuuden käyttöoikeuden rajoituksia siten, että perustuslakivaliokunnalla ei ole ollut käyttöoikeuden rajoitukseen huomautettavaa (PeVL 61/2002 vp, s. 4—5, PeVL 45/2005 vp, s. 2—3). Perustuslakivaliokunnan mukaan velvoitteiden tulee perustua lain täsmällisiin säännöksiin ja niiden tulee olla omistajalle kohtuullisia (PeVL 19/2021 vp, kappale 8). Valiokunta on pitänyt säätämisyjärjestyksen kannalta keskeisenä omaisuudensuojan kannalta sitä, että omistajan oma nykyinen ja koh-tuullinen tuleva tarve rajoittaa kulloinkin säänneltäviä velvollisuuksia (PeVL 10/2007 vp, PeVL 5/2001 vp, PeVL 8/2002 vp, PeVL 34/2000 vp). Perustuslakivaliokunta on pitänyt joissakin yhteyksissä omaisuuden käyttörajoitteita niin merkittävänä, että se on tosiasialli-silta vaikutuksiltaan rinnastettu pakkolunastukseen (PeVL 7/2018 vp, PeVL 32/2010 vp, PeVL 38/1998 vp). Valiokunta on pitänyt keskeisenä sitä, estyykö omaisuudenhaltijan

Pöytäkirja PeVP 10/2026 vp

mahdollisuus käyttää omaisuutta pääasialliseen käyttötarkoitukseensa (PeVL 35/2020 vp)."

Päätettiin muuttaa kappale 9 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan ehdotuksen 2 §:n mukainen yksityisen liikerakennuksen määritelmä ratkaisee osaltaan sen, mihin ehdotettua 2 §:ää voidaan soveltaa ja näin ollen säännöksen tulee olla perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten kannalta riittävän täsmällinen ja tarkkarajainen. Perustuslakivaliokunnan mielestä liikerakennuksen määritelmän jäädessä esityksen perusteella epäselväksi jää esityksen soveltamisala ongelmallisella tavalla epätasälliseksi. Perustuslakivaliokunnan mielestä ehdotettua sääntelyä on täsmennettävä siten, että laista ilmenee riittävän täsmällisesti se, mihin rakennuksiin säännöstä sovelletaan. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyksessä."

Päätettiin muuttaa kappale 10 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että ehdotettu sääntely ei sisällä lainkaan säännöksiä yksityisen liikerakennuksen omistajalle suoritettavasta korvauksesta siitä, että tämän rakennukseen perustetaan 2 §:n mukaisesti lainsäädännön velvoittamana käyttöoikeus operaattorille eli toiselle yksityiselle taholle. Hallituksen esityksen perusteella epäselväksi jää se, mitä tarkoitetaan 2 §:ssä tarkoitetuilla kohtuullisilla pyynnöillä saada käyttöoikeus rakennuksiin kattoineen ja mitä tarkoittaa oikeus asentaa erittäin suurten kapasiteetin verkkojen elementtejä tai liitännäistoimintoja oikeudenmukaisin ja kohtuullisin ehdoin ja edellytyksin ja markkinaolosuhteiden mukaiseen hintaan."

Päätettiin muuttaa kappaleen 11 viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan kyseinen ohjeidenantoa koskeva valtuussäännös ei kuitenkaan vaikuta estävän sitä, että käyttöoikeuden antamisen edellytyksistä ja korvauksesta olisi säännelty tarkemmin."

Päätettiin muuttaa kappale 12 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että ehdotetun 2 §:n mukaisen käyttöoikeuden perustamisen oikeudellinen sisältö jää epäselväksi. Esityksen perusteella vaikuttaa, että kyse on jonkinlaisesta omistajan omaisuuteen kohdistuvan käyttöoikeusrajoituksen perustamisesta. Säännösehdotuksesta ei ilmene, miten laajasta käyttöoikeudesta 2 §:n mukaisessa tilanteessa on kyse ja miten paljon se voi rajoittaa omistajan käyttöoikeutta omaisuuteensa. Mikäli kyse on perustuslain 15 §:n 1 momentissa turvatuksi omaisuuden suojaan rajoituksesta, rajoituksen tulee täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaaditut yleiset edellytykset (PeVL 32/2010 vp, s. 4). Perustuslakivaliokunta on aiemmin vastaavan kaltaisissa sääntely-yhteyksissä kiinnittänyt huomiota siihen, että sääntelyssä on tullut huomioida muun muassa se, että omistajan nykyinen ja tuleva kohtuullinen tarve rajoittavat omistajalle asetettavia velvoitteita (PeVL 10/2007 vp, s. 2–3, PeVL 5/2001 vp, s. 2). Mikäli taas kyse on tosiasiallisilta vaikutuksiltaan pakkolunastukseen rinnastuvasta asiasta, tulee sääntelyn olla perustuslain 15 §:n 2 momentin mukaisten edellytysten mukaista mukaan lukien oikeus täyteen korvaukseen (esim. PeVL 35/2020 vp, PeVL 55/2018 vp, PeVL 8/2017 vp, PeVL 32/2010 vp ja PeVL 38/1998 vp). Perustuslakivaliokunnan mukaan tällainen tilanne on käsillä erityisesti silloin, kun käyttörajoitus estää kokonaan omaisuuden käyttämisen pääasialliseen käyttotar-

Pöytäkirja PeVP 10/2026 vp

koitukseensa (PeVL 35/2020 vp). Esityksen 1. lakiehdotuksen 2 §:n säännöstä on täsmennettävä siten, että siitä ilmenee yksiselitteisesti, millaisesta omaisuuden käyttörajoituksesta säännöksessä on kyse. Säännöksessä tulee ottaa huomioon edellytykset, joita perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännössä on asetettu kyseisen luonteiselle omaisuuden käyttörajoitukselle. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä."

Päätettiin muuttaa kappale 13 kuulumaan seuraavasti: "Lisäksi liikenne- ja viestintävaliokunnan on vielä tarkastettava huolellisesti korvauksen suuruuden määrittämistä koskevan asetuksen sääntelyn sisältöä täydennettävä säännöstä siten, että siitä ilmenee yksiselitteisesti, miten tällaisesta rajoituksesta maksettava korvaus tulee määrittää. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä."

Päätettiin muuttaa kappale 14 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Saman säännöksen mukaan kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Perustuslakivaliokunnan mielestä käyttöoikeuden perustaminen ja korvauksen määrääminen vaikuttaa sisältävän julkisen vallan käyttöä. Perustuslakivaliokunnan mielestä on ongelmallista, että ehdotetulla säännöksellä vaikutetaan mahdollistavan yksityiseen omaisuuteen kohdistuvien suoraan lain nojalla velvoittavasti syntyvien käyttöoikeuksien perustaminen toiselle yksityiselle ilman, että korvauksen sisällöstä, korvauksen ratkaisevasta tahosta ja korvauksen määräämistä koskevas- ta menettelystä olisi säädetty riittävän täsmällisesti lailla. Liikenne- ja viestintävaliokun- nan on täsmennettävä sääntelyä siten, että siitä ilmenee valtiosääntöoikeudellisesti asian- mukaisella tavalla käyttöoikeudesta maksettavan korvauksen määrittämistä koskeva me- nettely ja menettelystä vastaava viranomainen. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. la- kiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä."

Päätettiin muuttaa kappaleen 15 viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Tämä riitojen- ratkaisuelimen toimivalta ei kuitenkaan näytä koskevan käyttöoikeusrajoituksen sisältä- vää varsinaista velvoitetta ja sen perusteiden lainmukaisuuden arviointia."

Päätettiin muuttaa kappale 17 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan mielestä arvioitavana oleva lakiehdotus on ongelmallinen rakennuksen omistajan oikeusturvan kan- nalta. Sääntely ei turvaa jokaiselle perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan kuuluvaa oi- keutta saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan — tässä tapauksessa käyttöoikeusrajoituk- sen määräytymistä — koskeva päätös tuomioistuimen käsiteltäväksi. Ehdotettua sääntelyä on omistajan oikeusturvan varmistamiseksi välttämätöntä säännösperusteisesti selventää ja täydentää tältä osin määrittelemällä pyynnön kohteena olevien yksityisten liikeraken- nusten omistajille oikeus tehokkaan oikeusturvakeinon käyttämiseen. Perustuslakivalio- kunnan mielestä rakennuksen omistajan tulee ainakin voida saattaa käyttöoikeusrajoituk- sen perustamista koskevan pyynnön lainmukaisuuden arviointi riitojenratkaisuelimen kä- siteltäväksi. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettuun lakiin perustuva asianosaisen oikeus valittaa riitojenratkaisuelimen päätöksestä turvaisi oikeuden saattaa asia viime kä- dessä tuomioistuimen käsiteltäväksi. Perustuslakivaliokunnan mielestä 1. lakiehdotuksen 2 §:n sääntelyä on muutettava siten, että rakennuksen omistajalla on käytettävissä valtio- sääntöisesti asianmukaiset oikeussuojakeinot, jotka ilmenevät laista selvästi laintasoisesti."

Pöytäkirja PeVP 10/2026 vp

Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä."

Päätettiin lisätä kappaleen 21 loppuun seuraavat virkkeet: "Pykälä edellyttää oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon toteutumista kokonaisuutena. Tämän ohella se antaa institutionaalisen suojan tuon kokonaisuuden tärkeimmille ainesosille. (HE 309/1993 vp, s. 72)."

Päätettiin muuttaa kappale 23 kuulumaan seuraavasti: "Hiljaisen hyväksynnän menettelyä tarkastellaan esityksen yleisperusteluissa (s. 20—22 ja 24—25), mutta perusteellinen valtiösääntöoikeudellinen arviointi valiokunnan lausuntokäytännön valossa puuttuu kokonaan. Hallituksen esityksessä (s. 22) on todettu, että perustuslakivaliokunta ei ole ottanut kantaa hiljaisen hyväksynnän menettelyyn. Hiljaisen hyväksynnän sisältäviä menettelysääntelyjä sisältyy joihinkin voimassa oleviin lakeihin, kuten esimerkiksi kilpailulain 26 §:ään, josta perustuslakivaliokunnalla ei ole ollut huomautettavaa (PeVL 40/2010 vp). Hiljaisen hyväksynnän sisältäviä menettelysääntelyjä sisältyy myös sellaiseen voimassa olevaan sääntelyyn, jota ei ole säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella, kuten esimerkiksi palvelujen tarjoamisesta annetun lain 13 §:n mukaan palveluelinkeinoon liittyvä hallintolupa katsotaan myönnetyksi, jos lupahakemusta ei ole käsitelty viranomaisen ilmoittamassa määräajassa."

Päätettiin muuttaa kappale 24 kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan saaman selvityksen mukaan gigabittiasetus ei ainakaan selvästi estä asetuksen 8 artiklan 1 kohtaa täydentävän sääntelyn ottamista kansalliseen lakiin. Perustuslakivaliokunnan mielestä asetukseen sisältyvän hiljaisen hyväksynnän menettelyn perusteet on välttämätöntä määritellä erikseen laissa ainakin sillä tarkkuudella kuin vastaavissa tilanteissa on tehty esimerkiksi kilpailulain 26 §:n 2 momentissa."

Poistettiin kappaleen 25 alusta virke.

Lisättiin uusi kappale 26 seuraavasti: "Perustuslain esitöissä ei ole tarkemmin määritelty sitä, mitä perustuslain 21 §:n 2 momentissa tarkoitettulla perustellulla päätöksellä tarkoitetaan. Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan oleellista on, että säännöksellä suojataan yksilön oikeutta saada asiaansa koskeva ratkaisu perusteluineen. Perustuslain 21 §:n 1 momentissa turvataan lisäksi oikeus asian viivytyksettömään käsittelyyn. Perustuslakivaliokunnan saaman selvityksen mukaan hiljaisen hyväksynnän menettely voi ainakin josain määrin tehostaa lupamenettelylle säädettyjen määräaikojen noudattamista ja sen voidaan katsoa edistävän siten viivytyksettömän käsittelyn toteutumista. Perustuslakivaliokunnan mielestä perustuslain 21 § ei sinänsä estä hiljaisen hyväksynnän varaan rakentuvaa hallintomenettelyä, jos tällaisessa sääntelyssä on asianmukaisesti huomioitu perustuslain 21 §:n edellytykset. Valiokunnan mukaan asetuksen 8 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettua viranomaisen nimenomaisen vahvistuksen voidaan katsoa samaistuvan perustuslain 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen, joten sen tulee käydä ilmi laista. Kirjallisen vahvistuksen antamista koskevaa sääntelyä ei kuitenkaan sisälly nyt käsillä olevaan esitykseen. Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan käsillä olevassa hallituksen

Pöytäkirja PeVP 10/2026 vp

esityksessä ongelmalliseksi perustuslain 21 §:n kannalta muodostuu se, että hiljaisesta hyväksynnästä ei ehdoteta kansallista sääntelyä, jolla pykälän vaatimukset turvataan."

Päätettiin muuttaa kappale 26, josta oli tullut kappale 27, kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan mielestä sääntelyä on välttämätöntä täsmentää siten, että operaattorilla tai asianosaisella osapuolella on säädöspäätöksellä oikeus saada lupaviranomaiselta kirjallinen vahvistus siitä, että lupa on hiljaisesti myönnetty. Valiokunnan mielestä hiljaista hyväksyntää koskevaan säännökseen tulee sisällyttää sääntely siitä, että toimivaltaisen viranomaisen on annettava asetuksen 8 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettu kirjallinen vahvistus operaattorille tai asianosaiselle pyydettäessä. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyksityksessä. Liikenne- ja viestintävaliokunnassa tulee harkinta myös, olisiko syytä säätää, että kirjalliseen vahvistukseen sovelletaan hallintolain 7 luvun säännöksiä kirjallisen hallintopäätöksen sisällöstä."

Päätettiin muuttaa kappale 27, josta oli tullut kappale 28, kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan mielestä esityksessä on käsitelty valitettavan suppeasti sitä, keiden omistamaan omaisuuteen hiljaisen hyväksynnän kohteena olevat hakemukset voivat kohdistua ja miten kolmannen osapuolen oikeusturva menettelyssä on tarkoitettu turvattavaksi. Esityksen perusteella jää myös ongelmallisella tavalla epäselväksi, millaisiin lupa-asioihin hiljainen hyväksyntä voi käytännössä kohdistua. Valiokunnan käsityksen mukaan vaikuttaa siltä, että hiljaisen hyväksynnän menettely voi kohdistua myös sellaisiin tilanteisiin, joissa haettavana on lupa, joka kohdistuu muuhun kuin luvanhakijan omaisuuteen. Valiokunnan mielestä tätä näkökulmaa olisi tullut käsitellä arvioitavana olevassa esityksessä, eikä hiljaisen hyväksynnän menettelyn suhdetta omaisuuden suojaan voi arvioida hallituksen esityksen perusteella. Perustuslakivaliokunnan mielestä osana hiljaisen hyväksynnän menettelyä säätämistä on varmistuttava perustuslain 15 §:stä ja 21 §:stä johtuvista syistä säännöspäätöksellä, että hiljaisen hyväksynnän kohteena olevan omaisuuden omistajan asema menettelyssä on selvästi huomioitu sääntelyssä. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyksityksessä."

Päätettiin muuttaa kappale 28, josta oli tullut kappale 29, kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan ei voida poissulkea sitä, että hiljaisen hyväksynnän menettelyssä hyväksyttävä lupa saattaa vaikuttaa myös muun kolmannen osapuolen kuin rakennuksen omistajan asemaan. Liikenne- ja viestintävaliokunnan on varmistuttava, että kaikilla kolmansilla osapuolilla, joita hiljaisen hyväksynnän menettelyn kohteena oleva asia koskee, on perustuslain 15 ja 21 §:stä johtuvista syistä asetuksen 8 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan perusteella oikeus hakea muutosta lupaviranomaisen vahvistukseen. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyksityksessä."

Päätettiin muuttaa kappaleen 29, josta oli tullut kappale 30, viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Valmistelun yhteydessä on otettava huomioon myös muun muassa oikeusturvan ja hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvat perusteluvelvollisuuden, virkavastuun perusteiden, julkisuuden ja muutoksenhakuoikeuden vaatimukset."

Pöytäkirja PeVP 10/2026 vp

Päätettiin lisätä uusi kappale 31 seuraavasti: "Perustuslain 119 §:n 2 momentin mukaan valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Yleisillä perusteilla tarkoitetaan lähinnä tällaisen toimielimen nimeä, toimialaa sekä pääasiallisia tehtäviä ja toimivaltuuksia (HE 1/1998 vp, s. 174). Näitä periaatteita tulee perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan noudattaa myös silloin, kun viranomaisen tai valtionhallinnon muun toimielimen sisälle järjestetään olennaisesti uudentyyppisiä, julkista valtaa käyttäviä yksiköjä (esim. PeVL 51/2006 vp, s. 5)."

Päätettiin muuttaa kappale 31, josta oli tullut kappale 33, kuulumaan seuraavasti: "Hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 8 §:n 1 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto toimii gigabittiasetuksen 13 artiklan 1 kohdan mukaisena kansallisena riitojenratkaisuelimenä. Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain 7 §:n perusteella päätösvalta kuuluu tällöin viraston pääjohtajalle tai yksittäiselle virkamiehelle. Tällainen virastoperustainen sääntelyratkaisu ei näyttäisi asianmukaisesti vastaavan riitojenratkaisuelimen erityisasetmaa ja tehtäviä koskevaa asetuksen sääntelyä. Ratkaistessaan oikeudellisia riitoja erillisenä ja riippumattomana toimielimenä riitojenratkaisuelin joka tapauksessa käyttää julkista valtaa, joten sen yleisistä perusteista on perustuslain 119 §:n 2 momentin mukaan säädettävä lailla. Pelkästään Liikenne- ja viestintävirastoa koskevaa lainsäädäntyä ei tässä suhteessa voida toimielimen erityisen toimivallan sekä erillisyyden ja riippumattomuuden vaatimusten vuoksi pitää riittävänä."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Tilapäisen puheenjohtajan valinta 25.2. kokoukseen

Valittiin edustaja Jarmo Lindberg toimimaan tilapäisenä puheenjohtajana 25.2. kokouksessa.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 2/2026 vp

Valiokunta keskusteli asian jatkokäsittelystä.

10. Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen toimi nelivuotiskaudeksi 1.4.2026–31.3.2030

Valiokunnan oma asia O 2/2026 vp

Valiokunta keskusteli asian jatkokäsittelystä.

11. Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta 2025

Kertomus K 20/2025 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava sivistysvaliokunnalle.

Pöytäkirja PeVP 10/2026 vp

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: oikeusministeriön edustaja, yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston edustaja, saamelaiskäräjät ja Svenska Finlands folkting.

12. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

13. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 25.2.2026 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen